

YALANCI Şİİ RAVİLER VE BUNLARDAN FAYDALANAN BAZI İSLAM ALİMLERİ ...

Hz Peygamberimizden sonra, sahabe arasındaki ihtilaflar, Kербela hadisesi gibi tarihi olaylar, yüz sene sonra kaleme alınmıştır. Bu alanlarda kaynak yetersizliği olması nedeniyle Siyer ve İslam tarihçileri hadiseleri nakletmekte olaylara test etmeden çok esnek davranmışlar ve önlerine gelen her bilgiyi, senedin sıhhatine rivayetin yönünü dikkate almadan nakletmişlerdir.

Hatta öyle ki, güvenilir olmadıklarından hadis rivayetlerine itibar etmedikleri ravilerin, tarih rivayetlerine itibar etmek durumunda kalmışlardır. Söz konusu kişilerin tarihi rivayetlerine yer vermezsek, eldeki bilgi az olur mantığı ile ne yazık ki bu kişilerin tarihi rivayetlerine itimat etmek durumunda kalmışlardır.

Bu ravilerin kimler olduğu ve hangi sırada rivayet ettiği hususuna gelince; Sıffin savaşı ile ilgili en çok kaynak gösterilen kişi yalancı olduğu bilinen **Ebu Muhannef** azılı bir şiidir. Sahabe ile ilgili en çok rivayet eden sahabe düşmanı olarak bilinen etrafta yalancılığı ile nam salan Hişam bin Muhammed bin es Saib el Kelbi yine azılı bir şiidir.¹

Sahabe konusunu nakleden söz konusu kişi ile ilgili İslam alimleri; “Sahabeler hakkında nakledilen kötü şeyler ve onlara tân teşkil eden hakaretlerin çoğu yalandır.

O tür nakillerin tamamı ya yalandır ya da tahrif edilmiştir. Onlara fazladan sözler katılarak ve bir kısım ifadeler de çıkartılarak yalanlar ve hakaretlere dönüşmüştür. Onları **Ebu Mihnef Lût bin Yahya, Hişam bin Muhammed bin Said el-Kelbî** gibi meşhur yalancılar rivayet etmişlerdir. El-Kelbî bu hususta insanların en yalancısıdır. Kendisi Şii'dir. Babasından o da Ebu Mihnef'ten rivayet eder. Oysa bunların ikisinin de muhaddisler tarafından hadisleri reddedilmiştir ve yalancıdır.”²

Yine, Hafız Abdullah Muhammed b. Osman ez-Zehebî, Munteka adlı eserinde hem Ebu Mihnef hem el-Kelbi hem de oğlu Hişam için aşağıdakileri derlemiştir.

El-Kelbî ve oğlu Hişam yalancı ve râfizîdirler. El-Kelbî hakkında da İbn-i Hibban şöyle diyor: El-Kelbî, Sebeî idi. Onlara göre Ali (r.a.) ölmemiştir. O dünyaya gelip zulümce dolan bu dünyayı adaletle dolduracaktır. Tebuzeki, Hemam'dan El-Kelbî'nin: "Ben Sebeîyim" dediğini işittim diyor.

Buharî: Ebu'n-Nadr el-Kelbîyi, Yahya ve İbn-i Mehdî terk etmişlerdir, dedikten sonra devamla şöyle diyor: Ali, Yahyadan O da Süfyandan naklen Kelbî, Süfyana: "Ebu Salih'ten sana neyi nakletmişsem yalandır" demiştir.

İbn-i Hibban devamla şöyle diyor: Kelbî'nin dindeki yeri ve açık olan yalancılığı meydandadır. Başka yönlerini anlatmağa gerek yoktur. Kelbî, tefsirinde, Ebu Salih'ten O da İbn-i Abbastan rivayet ediyor. **Halbuki Ebu Salih İbni Abbas'ı görmediği gibi El-Kelbî de Ebu Salih'ten bir tek harf nakletmemiştir.** Bu adamı kitaplarda zikretmek caiz bile değildir. Artık nasıl olur da ondan delil getirilir.

Ahmet b. Zuheyr, diyor ki, Ahmed b. Hanbel'den Kelbî'nin tefsirini okumanın caiz olup olmadığını sorunca, caiz değildir, cevabını aldım. Yine; Ebu Avane, Kelbînin şöyle dediğini işittim diyor: Cibril vahyi Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) yazdırıyordu. Tuvalete gittiğinde, Ali'ye (r.a.) yazdırmağa başladı.

İbni Maîn şöyle diyor: Yahya b. Ya'la babasından naklen şöyle diyor: Kelbî'ye gider gelir Kur'an okurdum.. Bir gün onun şöyle dediğini işittim: Bana öyle bir hastalık geldi ki ezberlediğimi unutturdu. Sonra Rasulullah'ın yakınlarına gittim. Ağzıma tükürdüler ve hemen unuttuklarımı hatırladım. Ben de ona, vallahi bundan sonra senden hiçbir şey nakletmeyeceğim dedim ve onu terk ettim.

Ebu Muaviye, Kelbî'nin şöyle dediğini işittim diyor: “Kimsenin ezberleyemediğini ben ezberledim. Kur'anı altı veya yedi günde ezberledim. Kimsenin unutmadığını yine ben unuttum, sakalımı tuttum ve tutamdan fazlasını kesmek isterken alt taraftan keseceğime üst taraftan kestim.”

El-Kelbî'nin sahabe hakkındaki eksikliklerle ilgili olarak rivayet ettikleri haberler ikiye ayrılır.

Birincisi: ya hepsi yalandır. Veya haberleri zemme götürecek kadar tahrif etmiştir. Sahabe hakkında rivayet edilen eksikliklerin çoğu bu tip haberlerin neticesidir. Bu haberlerin çoğunu da yalancılıkla tanınan yalancılar nakletmişlerdir.

Ebu Mihnef Lut b. Yahya ve Hişam b. Muhammed b. Es-Sâib el-Kelbî gibi. Bunun içindir ki kendisine reddiye yapılan râfizî, Hişam el-Kelbî'nin eserleriyle delil getirmeye kalkışıyor. Halbuki Hişam insanların en yalancısı olan bir şîidir. Babasından ve Ebu Mihnef'ten rivayet ediyor ki, her ikisi de terkedilmiş yalancılarıdır.

Ahmed b. Hanbel, Hişam el-Kelbî hakkında şöyle diyor: “İlim ve söz sahibi olan bir kimsenin ondan hadis naklettiğini zannetmiyorum.”

Dârekutnî onun için “Metruktür.” diyor. İbn-i Adiy: “Kendisine fazla seminer verdirilen Hişam'ın güvenilecek hiçbir şeyini bilmiyorum. Babası da yalancıdır,” diyor. El-Leys ve Süleyman et-Teymî'de: “Hişam yalancıdır,” diyorlar. Yahya da hakkında “O bîr şey değildir, yalancı ve değersizdir.” diyor. İbni Hibban da şöyle diyor: “Hişam el-Kelbî'de yalancılık o kadar açıktır ki diğer vasıflarını ortaya koymaya hacet yoktur.”³

Dolayısıyla bugün bütün İslam dünyasında bu konularla ilgili rivayetlerin *büyük bir çoğunluğu bu kişilerden gelmedir*. Bu rivayetler acılı tarihin Kerbelanın yaşanmasından yüz yıl sonra yapılmıştır. HZ Hüseyin'i Kufe'ye davet edip davetlerinin arkasında durmayan ihanet şebekelerinin kerbela sonrası suçluluk duygularını bastırmak

vicdanlarını rahatlatmak amacıyla duygusallığın en ileri aşaması kullanarak yaktıkları ağıtların, uydurulan destanların toparlanmasıdır. Buldukları ortamda kendilerini güçlü kılacak, anlayışların öne çıkartıldığı, eformasyonun en zayıf dönemlerinde en küçük olayların bile çok kolay bir şekilde dezenforma edildiği bir ortamda, dilden dile anlatıldıkça sürekli katmaların yapıldığı ajite edilen olayların, en az bir asır sonra, sun'i bir tarih kurgulama metodunun, Tarih Kitabına dönüşümüdür.

Bütün olayların merkezine Şiiliğin yerleştirildiği bir anlatım şeklini, “Şii bakış [açısından kaleme](#) alınan bütün eserlerde görmek mümkündür. Öyle ki, özellikle Emeviler devrinde, neredeyse Haşimi muhalefet cephesinde tezahür eden oluşumun büyük bir kısmı sanki Şiilikmiş gibi gösterilmesi bunun açık örneğidir. İşin en ilginç yönü de geçmişteki olaylarla Şiiliği irtibatlandırabilmek için uydurulan rivayetlerin, büyük bir kısmı, [Şii olmayan tarihçilerin](#) pek çoğu; o dönemlerdeki tarih anlayışı çerçevesinde bulabildikleri malzemeyi hiç araştırma yapmadan olduğu gibi hiç tereddüt duyulmaksızın kitaplarına almışlardır. İşte bu yüzden bugün şii olmayan İslam âleminde gerçek tarihi anlama konusunda zengin kaynakları bulunmamaktadır. Şunu da bilmek gerekir ki; Şii tarih kitaplarında bir birine taban tabana zıt olayları görmek mümkündür.” (Prof. Dr. Hasan Onat’ın eserlerinden faydalanılmıştır).

Bu rivayetlerinden daha sonraları Mesudi ile Yakubi nin yine aynı konuları kaleme aldığı Muruc-uz Zeheb adlı tarih kitabıdır ki yine bu kişiler de diğerleri gibi asla güvenilir, emin olmayan kişilerdir. Bunlardan gelen rivayetler zehirli bir ok gibidir. Çok dikkat edilmesi gerekir. Yani bu rivayet; Hz Peygamberin en yakınlarının, dostlarının, akrabalarının, hanımlarının ve arkadaşlarının bir anda düşmana dönüşümünü sağlayan metinlerdir. Yalan ve uydurma rivayetleri merkeze oturtanlar, bu mealde yüz binlerce hadis uyduracak, Kuran’a tezat olan bu hadislerin gerçekliğini de, yine Kuran’ı en iyi anlayan kişilere, kendilerine uygun bir metotla teyit ettirme yoluna gitmişlerdir!. Kuleyni’nin El Kafi’sinde olduğu gibi!.. Bazı şii âlimleri, Kuleyni’nin

el-Kâfi'yi İmam Kâim (Mehdi aleyhisselam)'a arzettiği ve İmamın da bu eserin güzel olduğunu belirttiği ve << Sia'mız için kâfidir>>. Dediği inancındadırlar.⁴ (Ravdatu'l Cennat sh.533)" (Usul-u Kâfi/Önsöz sayfa XI.) Yani, Kuley'ni, Şiilerce en itibar edilen hadis alimi olarak kabul edilir. Onun derlediği El Kafi'yi, güya kayıp olan yani çocukken bir mağaraya girip oradan kaybolan ve kıyamete yakın bir zamanda mehdi olarak geleceğine inanılan (Kaim) e bu kitap sunulmuş. O da bu kitabı okumuş, onaylanmıştır. Dolayısıyla hem Allah'ın, hem de Mehdi'nin onayından geçen bu kitap, nas hükmünde olacağından kimse tarafından sorgulanamayacaktır. Bu metotla içinde binlerce yalan ve iftiranın bulunduğu bir kitap masumlaştırılarak sorgulanamaz hale getirilmektedir.

Daha sonraları yukarda isimleri gecen yalancıların rivayetlerinden Taberi, Hafız İbn Asakir, İbn Kesir gibi tarihçiler de daha sonraları söz konusu yalancılardan rivayet toplama ve derleme yoluna gitmişler bunlardan da nakiller alarak, maalesef ki eserlerine güvenilmez bazı hususları koymuşlardır. Güvenilir kişilerin güvenilmeyen kişilerden zayıf rivayetleri almasının açıklamasını Muinuddin el Hatib bakınız nasıl yapmış?

"Taberi ve onun gibi güvenilir âlimlerin zayıf rivayetleri zikretmedeki durumları bu zamandaki kadıların durumu gibidir. Şöyle ki, onlar bir meseleyi araştırmak istediklerinde, her şeyin kendi kıymetine göre değerlendirileceğine güvenerek bu mesele ile ilgili ellerine ulaşan, delil olabilecek bütün meseleleri bir kısmın zayıf ve değersiz olduklarını bilmelerine rağmen toplarlardı. İşte Taberi ve seleften büyük tarihçiler ilmin bazı meselelerini bazı noktalardan olsan bile kaçırma endişesi ile nakledenin durumunun zayıf olduğunu bildikleri halde nakletmeyi ihmal etmiyorlardı. Ancak, onlar her rivayeti senedi ile birlikte zikrederlerdi ki okuyucu haberin kuvvetliliğini ravilerin sağlamlığından, zayıflığını da ravinin güvenilir olmayıp zayıf olduğundan anlasın. Böylece, emaneti eda ettiklerine ve ellerine ulaşan her şeyi okuyucuların önlerine serdiklerine kanaat ediyorlardı."⁵

Daha sonra gelen tarihçilerden Suyuti Tarihi Hulefa'sına, Ebul Fida El Muhtasar fi Ahbari'l Beşer adlı eserine, Abdulvahhab en Neccar "El Hulefa ur Raşidun'a ve Şiblenci "Nur'ul Ebsar'ına ve diğerleri başka eserlere sağlam çürük ayırt etmeden bir sürü bilgiyi boca etmişlerdir. Özellikle Nur'ul Ebsar uydurma söz ve hadiselerle doludur.

İbn Esir de aynı şekilde davranmış, sadece bilgileri toplamış ama süzgeçten geçirmemiştir.

İbn-i Kuteybe'nin yazdığı iddia edilen "El İmame ve's Siyase" adlı kitap da bunlardandır. Sahabelerin hiçbirisini bırakmamış ve bütün faziletlerini yıkmış olan bu eserin İbn Kuteybe gibi bir büyük dimağa ait olduğunu düşünmek çok güçtür. İbni kuteybenin bütün eserlerini inceleyenler, söz konusu kitabın İbni Kuteybeye ait olacağı konusuna en basit örneği ile şüphe ile yaklaşmaktadırlar. Büyük bir kısmı da şüphenin ötesinde kesinlikle ibni kuteybe dışında biri yada birileri tarafından tezgahlandığına inanılmaktadır. Çünük ibni kuteybe büyük bir isimdir. Sahabenin kötülenmesi hususunun inandırıcı olmasını sağlamak için karalama kitabına onun adı verilmiştir.⁶ Mesela Kadı Ebubekir İbnül Arabî "El Avasım Minel Kavasım kitabında İbn-ül Hacer el Heytemi, Tathîr'ul Cenân'ında bu eseri şiddetle tenkid etmiş ve onun İbn-ül Kuteybe'ye ait olduğuna şüphesiz bakmışlardır. Muhibiddün el Hatip de bu kitabın kötü niyetli birileri tarafından İbnül Kuteybe'ye isnad edildiğini belirtmektedir. "Muhammed Salih Ekinci"

Hadis rivayetlerinde her hangi bir kaçağa izin vermemek için özellikle senetler konusunda gösterdikleri hassasiyetin bir kısmını bile, tarih ravileri konusunda gösteremeyen alimlerimiz, Tarih konusunda gerekli hassasiyeti gösterip önlerine gelen rivayetleri almamış olsalardı bugün tarihi geçmiş daha açık ve net anlaşılacaktı. Dolayısıyla bugün tarihle ilgili yaşanan kaosun çoğu görülmeyecekti. Ayrıca, günümüz Müslümanlarının, dinin kaynakların yorumunu kurgulanan tarih perspektifinden yapanların oyununa gelmesi engellenmiş olacaktı.!

Çok şükür ki, tarih kitaplarına yansıyan iftira ve yalanlar dinin asıl kaynaklarına dokunamamıştır. Çok şükür onlar hala dim dik ayakta.

“İmam Malik rahimehul-lah’a Râfızîler (ehlibeyt yanlısı görünüp islama ilaveler yapan, ana mecradan uzaklaştırmaya çalışan ve fitne çıkarana) soruldu. Dedi ki: “Onlarla konuşma ve onlardan rivâyet etme! Zira onlar yalan söylerler.”

Yine İmam Malik dedi ki: “Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in ashabına sövenlerin İslam’dan nasibi yoktur.

¹ Hafız Abdullah Muhammed b. Osman- Ez-Zehebi, Muntaka adlı eseri Fasl-ul Hitap. Muhammed Salih Ekinci

² Minhacü’s-Sünne, C:3, S:39)

³ **İbni Kesir**’in **el-Bidaye ve’n-Nihaye**’den alınan metin kısaltılarak verilmiştir

⁴ (Ravdatu’l Cennat sh.533)” (Usul-u Kâfi/Önsöz sayfa XI

⁵ Muinuddin el Hatib

⁶ Kadı Ebubekir İbnül Arabî “El Avasım Minel Kavasım kitabı